

Tvaroženský
ZPRAVODAJ





*Skautská
mše svatá,
24. dubna
2021*



*Výročí
osvobození
obce,
24. dubna
2021*

Slovo starosty	3
Aktuality z obce	4
<i>Informace o konaných akcích...</i>	4
<i>Poděkování</i>	5
<i>Další plánované akce na nejbližší období</i>	5
Informace občanům	5
<i>Provozní doba sběrného střediska KO</i>	5
<i>Svoz komunálního odpadu</i>	5
<i>Co je nového na cyklostezkách...</i>	6
Informace ZO a OÚ	7
<i>Usnesení č. 15 z veřejného zasedání ZO</i>	7
<i>Současné trendy podvodníků...</i>	10
Z činnosti spolků a sdružení	12
<i>Bojovka se skřítky</i>	12
<i>Skautský den</i>	12
<i>Orel – závody RC modelů</i>	13
Okénko do života ZŠ a MŠ	14
<i>Základní škola Tvarožná</i>	14
<i>Mateřská škola Tvarožná</i>	16
Ze života obce	17
<i>Sbírka pro Diakonii Broumov</i>	17
Informace z regionu	18
<i>Pitná voda pro Šlapanicko...</i>	18
<i>Noc kostelů ve Tvarožné</i>	20
Z historie obce	21
<i>Z obecní kroniky – rok 1961</i>	21
<i>Tvaroženské domy (8)</i>	21
Ze života obce obrazem	26
Zpravodajův básnický koutek	29
Naši jubilanti	30
<i>Tiráž</i>	30



Vážení spoluobčané,
tak letošní duben byl prý nejchladnějším dubnem za posledních 80 let. Možná jsme více protopili, ale na druhou stranu jsme si užili krásně rozkvetlých stromů a keřů. Oproti jiným rokům, kdy vše kvetlo současně a velmi krátce, kvetly letos některé keře nepřetržitě téměř celý měsíc. Včely i čmeláci měli alespoň více času, aby stihli navštívit všechny květy. A zamilované dvojice – a tím nemyslím pouze mladší ročníky – neměly problém najít si na prvního máje svůj kvetoucí strom. Teď už jde jen o to, aby bylo dost vláhy, a aby to co nám vykvetlo, a co jsme zaselí a zasadili, nezvadlo a neuschlo.

Množství srážek ovlivnit neumíme, ale dostatek té „kohoutkové“, tedy pitné vody, ano. Nový tvaroženský vodojem nad Hlínkami, který je součástí stavby „Posílení skupinového vodovodu – II. etapa“, je těsně před dokončením. Podle sdělení zástupců realizační firmy IMOS a provozovatele VAS a.s. má být uveden do užívání v měsíci červnu.

Ve výběrovém řízení na akci „Systém sběru odpadů“, byla vybrána společnost JRK. Tato firma nám před třemi lety dodávala kompostéry a štěpkač. Nyní to budou odpadové nádoby (popelnice) na papír a plasty do domácností, jeden velkoobjemový kontejner a evidenční systém, tedy software do počítače, tiskárna na QR kódy a čtečky těchto kódů. Celková cena této investice činí 1,08 mil. Kč a 85 % z této částky by měla být pokryt poskytnutá dotace z ministerstva životního prostředí. Účelem je zvýšení podílu využitelných složek komunálního odpadu, k čemuž nás nutí i nový zákon o odpadech účinný od ledna letošního roku. Obce mají povinnost vydat v průběhu roku

Autorka fotografie na titulní straně: Monika Daňková.

2021 novou „odpadovou“ vyhlášku a počínaje rokem 2022 se jí také řídit. A od tohoto data by u nás také měl začít fungovat nový systém sběru odpadů. Další informace k tomuto tématu přineseme v příštích číslech zpravodaje.

Připravujeme podklady pro výběrové řízení na dodavatele stavby „Prodloužení ulice Velatická“. Všechna tři samostatná povolení – na kanalizaci a vodovod, na silniční komunikaci a na veřejné osvětlení jsou již pravomocná. Kabelové elektrické vedení bude řešit společnost E.GD (dříve E.ON Distribuce) ve vlastní režii. Stavba by měla být zahájena tak, aby příliš nekomplikovala sklizeň zemědělských plodin na přilehlých polních pozemcích. Pravděpodobně tedy v září letošního roku.

Tak nabývám dojmu, že koronavirus začíná pomalu ustupovat. Když jsme na něj během jednoho roku postupně nasadili tři hlavní hygieničky a čtyři ministry zdravotnictví, tak to už se přece muselo na jeho kondici projevit. Nezanedbatelným faktorem ale jistě bude i to, že roste procento osob s protilátkami získanými proděláním nemoci a především očkováním. A čím větší toto procento bude, tím menší pole působ-

nosti k tomu, aby se množil a různě modifikoval, bude virus mít. Trochu mě zarazí ty debaty kolem vakcín – která je lepší a účinnější, a jaké jsou u té které vedlejší účinky a možné komplikace. Je pravda, že vakcíny byly schváleny ve zrychleném režimu, protože šlo skutečně o čas, ale na jejich vývoji se přece podílely zkušené vědecké týmy odborníků, ne nějakí středověcí alchymisté.

Pokud k tomu někdo přistupuje ryze individualisticky, že je to jeho věc, jestli se nechá nebo nenechá očkovat, tak má jistě pravdu. Ale nemá pravdu v tom, pokud tvrdí, že jde přece o jeho zdraví, protože v tomto případě jde o kolektivní ochranu a o zamezení šíření viru v celé populaci. Nechci vypadat jako propagátor očkování ani jako lobbista nějaké farmaceutické firmy, ale určitě nejsem sám, kdo si přeje, aby se život co nejdříve vrátil do normálních kolejí. Aby děti a studenti mohli chodit do školy, abychom se mohli navštěvovat, potkávat se na různých akcích, pořádát rodinné oslavy, zajít do divadla nebo na koncert, sportovat nebo jen posedět u piva s přáteli. Tak snad se toho, milí spoluobčané, brzy dočkáme. Přeji vám hřejivé jarní dny.

*Ing. Petr Buchta
starosta obce*

Aktuality z obce

Informace o akcích a událostech

Bohužel jsme byli opět nuceni, z důvodu pandemie koronaviru, zrušit některé tradiční kulturní akce. Jednalo se o koncert věnovaný svátku matek, plánovaný na 9. květen. Přejeme tedy našim maminkám i babičkám alespoň touto formou mnoho zdraví a rodninné pohody a děkujeme jim za jejich péči. Zejména v tomto období omezení společenského života a uzavření škol musely zvládat náročné úkoly k zachování bezproblémového chodu domácnosti. Dalšími zrušenými akcemi byly hudební slavnosti Julia Antoše a soutěž hasičských družstev pořádaná tradičně na návsi na začátku června. Významnou a hojně navštěvovanou událostí bývají v posledních letech obecní hody, letos plánované na 12. červen. Po dohodě se stárky byly hody v tomto termínu zrušeny, ale současně byl stanoven náhradní termín – 28. srpna. Pokud se podaří zajistit kapelu

a budou vhodné podmínky k jejich pořádání, věříme, že se obecní hody podaří letos uskutečnit.

Poděkování

Děkujeme Žofii Ondráčkové a tvaroženským hasičům za organizaci sbírky pro Diakonii Broumov.

Další plánované akce na nejbližší období

- 28. květen – Noc kostelů – kostel sv. Mikuláše.
- 20. červen – Závody RC modelů Rally Tvarožná.
- 23. červenec – Koncert kapel KERN a KRABAT (bude potvrzeno dle aktuální situace).
- 2.–3. srpen – Olympiáda TJ Sokol.
- 5. srpen – Letní kino.
- 6. srpen – Diskotéka – DJ P.M.C.
- 7. srpen – Hudební večer, křest nové publikace Františka Kopeckého věnované výročí založení četnické stanice ve Tvarožné (1921), výstava dobových artefaktů.
- 8. srpen – Letní kino.

Informace občanům

Provozní doba sběrného střediska komunálního odpadu

květen–červenec 2021

sobota	22. 5. 2021	9.00–11.00 hod.
středa	26. 5. 2021	15.00–18.00 hod.
sobota	5. 6. 2021	9.00–11.00 hod.
středa	9. 6. 2021	15.00–18.00 hod.
sobota	19. 6. 2021	9.00–11.00 hod.
středa	23. 6. 2021	15.00–18.00 hod.
sobota	3. 7. 2021	9.00–11.00 hod.
středa	7. 7. 2021	15.00–18.00 hod.
sobota	17. 7. 2021	9.00–11.00 hod.
středa	21. 7. 2021	15.00–18.00 hod.

Pokud občané ukládají starý nábytek ve sběrném dvoře, **je nutno jej rozmontovat**. Jedná se především o skříně, postele a sedačky.

Nápojový karton – krabice od mléka a džusů – se ukládá do kontejnerů společně s plasty. Bílé i barevné sklo se ukládá jako směsné do společného kontejneru.

Svoz komunálního odpadu

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pro rok 2021.

Částka poplatku – 550 Kč/občan/rok

- slevu 100 Kč mají děti do 15 let věku včetně (do r. 2006) – 450 Kč
- slevu 100 Kč mají občané nad 70 let věku (od r. 1950) – 450 Kč
- osvobozeni jsou děti do 5 let věku (do r. 2016)

Poplatek za psa činí 150 Kč/pes/rok

Poplatky jsou splatné do 31. 5. 2021 a to v hotovosti na pokladně OÚ Tvarožná nebo bankovním převodem na účet číslo 6322641/0100, variabilní symbol je číslo popisné domu.

Co je nového na cyklostezkách na Šlapanicku

V březnu a dubnu se postupně rozběhla stavba nových cyklostezek Jiříkovičce–Blažovice a Kobylnice–Prace.

Začalo se vytyčením sítí a ochranou plynovodu, který cyklostezka kříží, pokračovalo se vytyčením trasy v terénu, zátěžovými zkouškami únosnosti a začaly práce na sanaci zemní pláně (na zlepšování únosnosti podloží) ve směru od Blažovic do Jiříkovic. Sanace na tomto úseku už je téměř hotová a bude následovat trasa z Kobylnic do Prace, kde momentálně probíhá skrývka zeminy. Navazovat bude pokládka dalších vrstev.

Zatím všechno probíhá podle plánu, menší zdržení nastalo v souvislosti s tím, kdy napoprvé nevyšly zkoušky únosnosti, ale opakované zkoušky již byly v pořádku. Menší komplikace při založení stavby nastaly v částech, kde se po zimě vyskytly větší plochy pod vodou, proto je součástí projektu i zlepšení odvodnění v těchto místech, zejména na začátku trasy v Blažovicích. Termín dokončení (podzim 2021) ale zatím není ohrožen.

Na stavbě se konají pravidelné kontrolní dny za účasti investora (Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko), zhotovitele (společnost Swietelsky stavební s.r.o.) a také starostů obcí, na jejichž katastrech stavba probíhá. Na vše dohlíží technický dozor a také projektant.

Děkujeme všem občanům Blažovic, Jiříkovic, Kobylnic a Prace za pochopení a prosíme o trpělivost v dalším průběhu stavby. Věříme, že odměnou jim budou nové úseky cyklostezek, na kterých si přijdou na své všechny věkové skupiny při vycházkách i sportování.

V březnu a dubnu jsme také pracovali na vyúčtování I. etapy cyklostezek na Šla-





panickou, které byly dokončeny v září 2020, a připravujeme I. a II. etapu cyklostezek

volání jednoho z účastníků řízení proti rozhodnutí odboru životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

*Rudolf Staněk,
manažer Dobrovolného
svazku obcí Šlapanicko*

Informace ZO a OÚ

Usnesení č. 15 z veřejného zasedání

ZASTUPITELSTVA OBCE TVAROŽNÁ

konaného dne 15. března 2021 v 18.00 hod. v sále KD Kosmák ve Tvarožné

I. Zastupitelstvo obce Tvarožná po projednání SCHVALUJE:

Usnesení č. 1/15/21 – Program zasedání zastupitelstva obce
Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 2/15/21 – Návrhovou komisi:

Jiří Šmerda

Ing. Tomáš Kousal

Hlasování: pro 12, proti 0, zdržel se hlasování 2, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 3/15/21 – Ověřovatele zápisu:

MUDr. Rudolf Lichka

František Kopecký

Hlasování: pro 12, proti 0, zdržel se hlasování 2, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 4/15/21 – Smlouvu o spolupráci při pořádání vzpomínkových akcí v rámci výročí bitvy tří císařů v roce 2021 se společností AusterlitzPro s.r.o.

Příloha č. 1 – Smlouva o spolupráci

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 5/15/21 – Zpracování územní studie v rozsahu daném ohraničenou plochou situačního výkresu – výřez hlavního výkresu územního plánu (příloha č. 2) plus průmyslovou plochou u Jiřkovic. Pořizovatelem studie bude MěÚ Šlapanice, odd. územního plánování.

Příloha č. 2 – Výřez z ÚP Tvarožná

Příloha č. 2a – Osnova zadání územní studie

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 7/15/21 – Přijetí dotace z programu Efekt Ministerstva průmyslu a obchodu ČR na výměnu svítidel veřejného osvětlení v obci a prohlašuje, že má v rozpočtu obce na rok 2021 vyčleněn dostatek finančních prostředků na spolufinancování této akce.

Příloha č. 5 – Registrace akce – dotace z MPO

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 8/15/21 – Záměr pronajmout Mysliveckému sdružení Tvarožná z.s. část pozemku p. č. 1105 v k. ú. Tvarožná. Pronajímaná plocha je v terénu vyznačena stávajícím oplocením. Doba pronájmu je stanovena na 5 let s možností prodloužení. Nájemné činí 1 Kč/rok.

Příloha č. 6 – Žádost o pronájem pozemku

Příloha č. 7 – Letecký snímek mapy s dotčenou parcelou

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 9/15/21 – Vzorovou smlouvu s vlastníky dotčených pozemků při výstavbě cyklostezky. Cena za odkup částí pozemků je stanovena na 100 Kč/m².

Příloha č. 8 – Seznam vlastníků

Příloha č. 9 – Vzor smlouvy

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 10.1/15/21 – Darovací smlouvu o poskytnutí finančního daru TJ Sokol ve výši 25.000 Kč na pořízení myčky.

Příloha č. 10 – Darovací smlouva

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 10.2/15/21 – Smlouvu o poskytnutí dotace TJ Sokol ve výši 210.000 Kč na provozní a investiční výdaje, zejména na úhradu energií a opravy a údržbu objektů ve vlastnictví TJ Sokol Tvarožná.

Příloha č. 11 – Smlouva o poskytnutí dotace

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 12/15/21 – Dalšího oddávajícího Bc. Jana Spáčila.

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 1, omluvení členové ZO 1

II. Zastupitelstvo obce po projednání NESCHVALUJE:

Usnesení č. 11/15/21 – Zastupitelstvo obce neschvaluje záměr odprodat část obecního pozemku p. č. 531 o výměře cca 15 m² manželům Chlubnovým, Tvarožná č. p. 432 z důvodu jeho oplocení, jelikož se jedná o veřejné prostranství.
Příloha č. 12 – Žádost o odkoupení pozemku
Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

III. Zastupitelstvo obce Tvarožná UKLÁDÁ:

IV. Zastupitelstvo obce Tvarožná ODKLÁDÁ:

Usnesení č. 6/15/21 – Zastupitelstvo obce odkládá projednání bodu č. 7 - Podpora chráněného bydlení v územním obvodu ORP Šlapanice. Zastupitelstvo požaduje podrobnější informace.
Příloha č. 3 – Dopis z ORP Šlapanice
Příloha č. 4 – Žádost o podporu
Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

V. Zastupitelstvo obce Tvarožná BERE NA VĚDOMÍ:

Zprávu starosty.
Návrh usnesení.

Ve Tvarožné dne 15. 3. 2021

starosta obce:	Ing. Petr Buchta, v. r.
místostarosta obce:	Pavel Šťastný, v. r.
ověřovatelé:	MUDr. Rudolf Lichka, v. r. František Kopecký, v. r.

Přílohy:

Příloha č. 1 – Smlouva o spolupráci
Příloha č. 2 – Výřez z ÚP Tvarožná
Příloha č. 2a – Osnova zadání územní studie
Příloha č. 3 – Dopis z ORP Šlapanice
Příloha č. 4 – Žádost o podporu
Příloha č. 5 – Registrace akce – dotace z MPO
Příloha č. 6 – Žádost o pronájem pozemku
Příloha č. 7 – Letecký snímek mapy s dotčenou parcelou
Příloha č. 8 – Seznam vlastníků
Příloha č. 9 – Vzor smlouvy
Příloha č. 10 – Darovací smlouva
Příloha č. 11 – Smlouva o poskytnutí dotace
Příloha č. 12 – Žádost o odkoupení pozemku

Současné trendy podvodníků - vishing a spoofing

Kriminalisté řeší desítky případů se škodami v řádu milionů korun.

Policie České republiky v posledních týdnech zaznamenala vzrůstající aktivitu skupiny osob, která využívá jednu z metod sociálního inženýrství a to takzvaný Vishing. Jedná se o princip, který je založený na telefonních hovorech, kdy se v tomto případě osoby volajících zpravidla představují jako pracovníci banky, kteří zjistili napadení bankovního účtu. Tito domnělí pracovníci banky svými tvrzeními vystraší osobu, které volají, přičemž jejich hlavním cílem je získat její peníze. Sdělí, že je nutné, aby finanční prostředky byly z vlastního účtu okamžitě převedeny na jiný účet s tím, že budou po vyřešení celé věci následně vráceny, což se samozřejmě nestane. Uvedené osoby tímto způsobem mohou vylákat i další citlivé údaje, které následně zneužijí. Tento typ podvodného jednání je nebezpečný zejména v tom, že falešní pracovníci bank mohou již před hovorem znát různé informace o osobách, které kontaktují, ale hlavně při hovorech užívají tak zvaný Spoofing telefonního čísla, při kterém dokáží napodobit jakékoliv telefonní číslo, včetně infolinek bank. Rovněž bylo zaznamenáno několik případů, při kterých telefonicky kontaktují další osoby, které vystupují jako policisté, s cílem ujistit o pravdivosti tvrzení ohledně napadení bankovního účtu a nutnosti převodu peněz na „bezpečný“ bankovní účet dle předchozích instrukcí domnělých pracovníků bank.

Obecné zásady:

- Nereagujte na podobné hovory a v žádném případě nesdělujte k Vaší osobě žádné citlivé údaje ani bezpečnostní údaje z vaší platební karty, nebo přístupové údaje k online bankovníctví.
- Nikdy nikomu nesdělujte a ani nepřeposíláte bezpečnostní / autorizační kód, který Vám přišel formou SMS zprávy.
- Myslete na to, že útočník dokáže napodobit jakékoliv telefonní číslo, odesílatele SMS zprávy, ale třeba i e-mailovou adresu.
- Nikdy nikomu podezřelému neumožňujte vzdálený přístup do Vašeho počítače.
- Sledujte a pečlivě čtěte informace od Vaší banky v internetovém bankovníctví.
- Při každém vstupu do internetového bankovníctví kontrolujte, zda odpovídá doména přihlašovací stránky. Toto platí vždy, když někam zadáváte své osobní nebo přihlašovací údaje.
- Aktualizujte pravidelně software, antivirový program, firewall.
- Buďte neustále ostražití, protože i Vy se můžete stát cílem podobného podvodného jednání.
- Během, nebo po takovémto podezřelém hovoru, si zaznamenejte údaje, které Vám útočník sdělil (jména, e-mailové adresy, čísla účtů, odkazy na webové stránky, apod.)

Policie ČR varuje:

Nereagujte na telefonní hovory, SMS zprávy, e-maily, kde se Vás někdo pokouší vmanipulovat do situace, že jsou Vaše finanční prostředky v ohrožení a Vy musíte udělat další kroky pro jejich záchranu. Kdyby byly Vaše peníze v ohrožení, tak banka sama zareaguje a učiní další opatření. V případě pochybností vždy kontaktujte svou banku. Pokud Vás shora naznačeným způsobem již někdo kontaktoval, neváhejte se rovněž obrátit na tísňovou linku Policie České republiky na čísle 158 a celou záležitost oznamte.

kpt. Mgr. Zdeňka Procházková
koordinátorka prevence
oddělení tisku a prevence
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje



KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
JIHOMORAVSKÉHO KRAJE



SKLADNÍK - ŠLAPANICE

Kili, s.r.o. je významnou obchodní firmou s více než 25letou tradicí. Naším hlavním zaměřením je prodej materiálů pro výrobu nábytku, vybavování interiérů a realizaci staveb.

Pracujte jen na jednu směnu od pondělí do pátku!

- + Jistota stálé práce a pravidelná mzda s automaticky proplácenými přesčasy
- + Rodinný přístup a fajn parta
- + Stravenkový paušál, zaměstnanecká sleva na zboží, jídelna s kantýnou v místě pracoviště, právní poradna zdarma

Chcete se stát jedním z nás?

Pošlete nám svůj životopis na personalni@kili.cz

Kili, s.r.o.
Hybešova 1647, Šlapanice
+420 725 398 961
www.kili.cz/kariera/



Z činnosti spolků a sdružení

Bojovka se skřítky



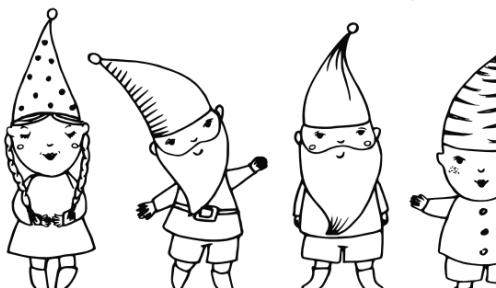
V měsíci březnu probíhala v naší vesnici „Bojovka se skřítky“. Zúčastnit se jí mohly všechny děti od školky až do cca třetí třídy. A proč vlastně bojovka? A rovnou se skřítky? Mnozí z Vás si možná všimli, že se v jejich domácnostech něco podezřelého děje. Najednou se objevují drobečky na podlaze, chybějící ponožka do páru, ztracená rukavice... a důvod? Přemnožení domácích skřítků nezbedníků. Proto jsme museli požádat šikovné tvaroženské děti, které by zvládly

splnit všech 6 úkolů rozmístěných po naší vesnici. Za každý zdárně splněný úkol děti získali skřítkovskou čepičku. V cíli pak nasadily čepičky čekajícím skřítkům a ti poté mohli konečně v klidu a bezpečí odejít řídit do rezervace pro skřítky. Vše tak dobře dopadlo. Nám se vrátil chod domácností do starých zajetých kolejí a skřítkci si v klidu užívali na místě jim určeném.

Tímto patří všem zúčastněným dětem OBROVSKÝ DÍK za pomoc! Nebýt jich, tak nám řídí skřítkci v domácnostech doted!



Lucka Brtníková
Vedoucí družiny Skřítků



Skautský den



SKAUT

24. dubna má svátek Jiří. Svatý Jiří bojoval dle legendy s drakem. Stal se symbolem statečnosti a zmužilosti. Sv. Jiří je patronem mnoha států, měst, ale také profesí a organizací. Jednou z nich jsou i skauti. Skautská myšlenka je založena na moderním rytířství, zavazuje nás pomáhat bližnímu, konat dobré skutky, být

přítelem lidí dobré vůle a bratrem, sestrou každého skauta.

Svátek sv. Jiří, skautský den si ve Tvarožné připomínáme již tradičně při mši svaté v našem kostele. Tuto tradici jsme díky pandemii museli v loňském roce přerušit, ale letos se nám ji díky P. Kopečkovi podařilo úspěšně obnovit. Pan farář nám odsloužil mši svatou venku, na farní zahradě a díky tomu jsme ji mohli slavit všichni společně a bez porušení aktuálních nařízení.



Skautská mše začala ráno v 8.00 hodin. Venku byla ještě celkem zima, ale brzy se začaly objevovat hřejivé sluneční paprsky. Byl to úžasný pohled, téměř po roce online činnosti, vidět zase skoro všechny tvaroženské skauty pohromadě. Od nejmenších benjamínků, až po dospělé oldskauty, téměř osmdesát sester a bratrů ve skautském kroji.

Ten letošní svátek byl ale přece jen o něco svátečnější. Po mši svaté přinesli šestníci, rádcové a další vybraní členové devět nových družinových vlajek a otec Pavel nám je požehnal. Kéž jsou tyto vlajky a s nimi skautské ideály předávány z ruky do ruky, z generace na generaci.

Děkujeme obci Tvarožná za finanční podporu na pořízení devíti družinových vlajek a duchovnímu správci naší farnosti doc. ThDr. Ing. Pavlovi Kopečkovi, Th.D. za jejich požehnání. Tvaroženské schole za úžasný hudební doprovod.

*Jan Spáčil
Skauti Tvarožná*

Dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje

Jihomoravský kraj poskytl v roce 2020 dotaci na realizaci projektu **OBNOVA MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ ZÁKLADNY SKAUTSKÉHO STŘEDISKA POZOŘICE 2020**

jihomoravský kraj



Orel jednota Tvarožná pořádá

závody RC modelů

na hřišti areálu Kosmák

Tvarožná 206

20.6.2021

Prezence 13:30-14:00

Začátek závodů 14:00

Předpokládaný konec 18:00

Závodit se bude se zapůjčenými RC modely elektro 1:10 v kategorii Rally

Věkové kategorie:

Super jun. 7-11

Junioři 12-17

Dospělí 18---

Pro nejmenší

skákací hrad



Základní škola Tvarožná

I letošní jaro je ovlivněno různými omezeními v našich životech v důsledku zastavení šíření onemocnění covid-19. Vše je řízeno mimořádnými opatřeními vydanými vládou a na ně navazujícími pokyny ze strany MŠMT a MZ ČR. Ve škole to byla v březnu distanční výuka pro všechny žáky 1. stupně a od 12. dubna rotační výuka. To znamená, že prezenčně se ve škole učí jen polovina žáků školy a ta druhá je doma u počítače na distanční výuce. V lichých týdnech 1. a 2. ročník a v sudých 3., 4. a 5. ročník. Osobní přítomnost ve výuce je povolena jen žákům, kteří se cítí zdraví a nevykazují žádné projevy nemoci a nechají se dvakrát týdně, nyní už jen jedenkrát týdně, testovat antigenními testy na přítomnost koronaviru a na onemocnění covid-19. Tato povinnost běží také ve všech firmách a na úřadech. Testy jsou do školy distribuovány přes městský úřad Šlapanice z MŠMT ČR. Žáci si test provádí sami (případně za pomoci rodičů), škola sbírá data a ta vykazuje do centrálních registrů. Zatím jsme nezachytili žádnou osobu s pozitivním testem. Během výuky ve škole je povinnost pro všechny nosit zakry-

tá ústa a nos – děti chirurgickou rouškou a dospělí respirátorem. Zvýšený hygienický režim, zachování homogenity skupin a neustálá dezinfekce lidí i prostoru je už samozřejmostí.

Po návratu žáků do školy se ukazuje, že jim po dlouhodobém pobytu doma částečně mizí návyky získávané při běžné výuce, jako je například povinnost každý den se do školy připravovat, sociálně se začleňovat, dodržovat nastavená pravidla, organizovat si svůj volný čas a věnovat se sportu. Snad se již brzy začne s rozvolňováním současných pravidel a vše se zase vrátí k normálu.

Letošní rok je nejen poznamenaný přítomností nebezpečného koronaviru a bojem s ním, ale také příroda se letos brání příchodu teplejších dní. Plánované aktivity na duben jsme kvůli studenému počasí a silnému větru museli odložit. Cyklistické výlety a jízda zručnosti jsou tedy přeloženy na později. V době Velikonočních svátků jsme uspořádali výtvarnou soutěž Nejeoriginálnější kraslice roku. Zúčastnilo se celkem 16 žáků a v anketě nejvíc hlasů získala kraslice Panda egg žáka L. Večerky ze 4. ročníku. Netradičně letos proběhla



Panda egg – Nejeoriginálnější kraslice roku 2021



Čarodějnický den 30. 4. 2021

i soutěž Matematický klokánek, které se pravidelně účastníme. Žáci 2.–5. ročníku řešili úkoly on-line a poté přiběhli do školy s výsledky, které jsme vyhodnotili a odeslali ke sběru dat z celé republiky. Nejlepší výkon našeho žáka je 97 bodů ze 120.

Den Země jsme si tradičně připomenuli v rámci přírodovědy a prvouky a také úklidem v okolí svého domu a školy, vše pod heslem Čistíme svět.

Poslední dubnový den jsme se žáky 1. a 2. ročníku využili slunečné dopoledne k pobytu na školní zahradě, kde jsme připravili čarodějnickou stezku s plněním úkolů, zápisu receptu čarodějného lektvaru a procvičení šedé kůry mozkové. V čarodějném řádění a tvoření pokračovali žáci dále i ve školní družině.

Další aktivity na měsíc květen a červen máme připravené, ale kvůli nestabilní covidové situaci zatím vyčkáváme na další pokyny z MŠMT. Na prvňáky v květnu čeká projektový den Zdravé zoubky, páťáci se v červnu chystají do Prahy, všichni bychom se rádi vydali na cyklovýlet a na jednodenní výlety do okolí. Jistě už víme, že pobyt na škole v přírodě se letos opět neuskuteční. Pevně věříme, že se v červnu už všichni společně rozloučíme s páťáky a vyhodnotíme všechny soutěže a zhodnotíme celý školní rok předáním vysvědčení.

V dubnu ve škole proběhl další, v pořadí již druhý, pouze formální zápis žáků do 1. ročníku. Přihlášku podalo 26 dětí, 22 bylo rozhodnutím ředitelky školy přijato a čtyřem byl povolen odklad povinné školní docházky o jeden rok. Setkání rodičů a budoucích prvňáků s třídní učitelkou



Jak čtvrtáci lovili římská čísla

a ředitelkou školy plánujeme na konec měsíce května, kde budou dětem i rodičům podány další informace k nástupu do školy.

Sběr starého papíru se od měsíce května také mění. Vzhledem k tomu, že se ke sběru připojila i MŠ, bude před školou kontejner přistaven pouze v lichých měsících. Po zaplnění stávajícího tedy až v červenci. Děkuji, že třídíte odpad a sbíráte s námi.

Během měsíce března se nám podařilo zmodernizovat webové stránky, které již vyhovují novým předpisům pro školy. Naleznete zde veškeré informace o dění ve škole i fotografie ze školních akcí. Navštivte www.skolatvarozna.cz ☺.

Všem nám přeji klidné a slunečné jaro.

Mgr. Věra Floriánová
ředitelka ZŠ Tvarožná

Mateřská škola Tvarožná

Úvodem mého příspěvku přeji všem čtenářům zpravodaje, aby si užili jarního sluníčka a aby pro zachování duševního zdraví si rovněž udrželi odstup od COVID-19 a věnovali se příjemnějším tématům. Rovněž se krátce zmíním o akci, která se konala 30. dubna na školní zahradě. I když děti musely být rozděleny do dvou skupin, čarodějnický den si jistě užily a budou na něho dlouho vzpomínat. Samozřejmě nechyběl špekáček a cukrová vata.

V době uzavření mateřské školy jsme natírali dřevěné latě, ze kterých nám bude na zahradě postaven nový domeček na hračky. Už se těšíme na nový prvek. Došlo i na výměnu osvětlení na chodbách a mnoho dalšího.

V tomto čísle se budu věnovat hlavně organizačním věcem.

Zápis do mateřské školy pro školní rok 2021/2022 bude první záležitostí, o které se zmíním. Vzhledem k situaci, která nastala, letos, podobně jako minulý rok, se zápis koná dálkovým způsobem, a to od 2. 5. 2021 do 16. 5. 2021. Výsledky řízení budou známy 27. 5. 2021 od 9.00 hod.

Od 10. 5. 2021 je mateřská škola otevřena pro všechny děti bez povinnosti jejich testování. Proto již nyní vybíráme zajímavé akce, které budou probíhat ve venkovním prostředí. Věřím, že si je děti dosyta užijí a že se jim budou líbit.





Oslava narozenin v MŠ



Oslava narozenin v MŠ

O těchto akcích budeme průběžně informovat rodiče na webových stránkách školy.

Rodiče, prosíme, dbejte na to, aby Vaše dítě přicházelo do mateřské školy vždy bez známek teploty, rýmy, kašle apod. Děkujeme.

Na závěr mého příspěvku přeji já i naši zaměstnanci všem čtenářům zpravodaje dobrou náladu a jarní pohodu.

*Za kolektiv mateřské školy
Mgr. Yvona Hrbáčková*

Ze života obce

Sbírka pro Diakonii Broumov

Vše začalo emailovou žádostí, jestli bychom uspořádali sbírku pro potřebné... a letos to bylo již po patnácté, co vždy před velikonočními svátky tuto sbírku pořádáme.

Tak jako každý začátek, ani tento nebyl lehký. I když jsme dostali z diakonie letáček s instrukcemi, přesto celý proces obnáší spousty zajišťování a práce. Není to jen o tom otevřít vrata hasičské zbrojnice a čekat, kdo přijde a co donese.



S diakonií je nutno dohodnout kdy, kde a v kolik hodin se bude akce konat, kdy potom od nich bude vysláno auto, aby vybrané věci mohly být naloženy, odvezeny a dále zpracovány. Je nutno navrhnout letáky, nakopírovat, roznosit po obci a po okolí. Nachystat si krabice, pytle a provázky, protože se stávalo, že nám občané věci předávali jen tak nezabalené, v papírových nebo tenkých igelitových taškách, které při manipulaci praskly. Trvalo nějaký čas, než jsme v tom všichni našli nějaký systém. Teď po letech, už všichni víme, co a jak. Občané dopředu hlásí co v čem je uloženo, někteří mají dokonce popsané, boty a hračky dávají zvlášť a já už vím, na kterou hromadu mám věci uložit.

Velice mě těší, že se všichni řídí instrukcemi na letáčku, protože tím maximálně usnadní práci těm, kteří s tímto dále nakládají.

A ještě více mě těší, že občané předávají pouze věci čisté, vyprané, neroztrhané a nezničené.

Děkuji za všechny, kterým naše sbírka pomůže, a jsem ráda, že i v této době jsou si lidé ještě schopni pomáhat. Nikdo z nás



neví, kdy on sám bude pomoc potřebovat.

Za vaši pomoc Vám všem patří velké DÍKY a těším se na další spolupráci.

*organizátor akce
Zofie Ondráčková*

Informace z regionu

Pitná voda pro Šlapanicko – Posílení skupinového vodovodu

Když doma otočíme kohoutkem, ani nás nenapadne přemýšlet, odkud se voda bere.

Dopravit pitnou vodu od zdroje až ke koncovému spotřebiteli, do domácností, firem, škol, je úkolem Svazku pro

vodovody a kanalizace Šlapanicko. Pitnou vodou zásobuje 15 ze 16 členských obcí (Blažovice, Babice nad Svitavou, Jiříkovičky, Kobylnice, Kovalovice, Mokrá-Horákov, Ochoz u Brna, Podolí, Ponětovice, Pozoříčce, Prace, Sivice, Šlapanice, Tvarožná a Vi-

ničné Šumice). Kromě zajištění pitné vody přebírá svazek použitou splaškovou vodu, ta odtéká kanalizační sítí do čistírny odpadních vod v brněnských Modřicích. To vše se děje prostřednictvím kvalifikovaného provozovatele – Vodárenské akciové společnosti.

Poté, co se v roce 2011 Svazu vodovodů a kanalizací měst a obcí (jehož členem je i Svazek Šlapanicko) podařilo odkoupit od zahraničního vlastníka 49% podíl akcií a následně vykoupit akcie od drobných akcionářů, je Vodárenská akciová společnost již plně ve vlastnictví moravských měst a obcí. Díky tomu se daří sítě vodohospodářské infrastruktury nejen provozovat, opravovat a udržovat, ale i rozvíjet.

Voda je nesmírně cenná surovina. Svazek Šlapanicko i provozovatele trápilo, že v páteřním přivaděči „déravém jako cedník“, docházelo ke značným ztrátám. Nedomáhali zajistit dostatek vody pro stabilní nárůst obyvatel a k napojování nových odběratelů museli vydávat negativní stanoviska. Množily se stížnosti na nedostatečný tlak vody ve výše položených oblastech. Mělké soukromé studny během několika suchých roků vyschly a znatelně se zvýšil počet obyvatel odebírajících vodu z veřejného vodovodu. Námětů k přemýšlení přibývalo a postupně přerostly v konkrétní zadání – vznikl největší projekt svazku v oblasti „čisté vody“ s názvem Šlapanicko – Posílení skupinového vodovodu.

V první etapě (v letech 2012–2015) byly zrekonstruovány přivaděče od nově vybudovaného hlubinného vrtu na Říčkách až po původní vodojem nad Jiříkovými. U nového vodojemu v Mokré byla

postavena dokonce i rozhledna. Hlavním efektem této etapy bylo posílit zdroje vody a minimalizovat ztráty.

Druhá etapa byla zahájena v září 2019 a práce na ní dosud probíhají. Součástí jsou přívodné a zásobní vodovodní řady pro další obce Svazku Šlapanicko a nové i rekonstruované vodojemy. Zdroje jsou posíleny o další, v pořadí čtvrtý, hlubinný vrt na Říčkách dokončený zcela nedávno. Čerpací zkouška, při které byla po dobu 21 dnů 24 hodin denně čerpána z vrtu voda, prokázala dostatečnou vydatnost 7,5 l/s. Kvalitativně má voda vyšší hodnoty minerálních látek.

V krasové lokalitě jsou všechny zdroje vody vysoce mineralizované, což je výhodou pro lidský organizmus (je prokázán pozitivní účinek minerálních látek v pitné vodě, zejména na kardiovaskulární systém), nevýhodou pro různé spotřebiče v domácnosti. „Tvrdá“ voda tak má své zastánce i protivníky. Svazek Šlapanicko se snaží vybalancovat otázku, jak snížit tvrdost vody při zachování její kvality, proto se zabývá možností míchání s povrchovým zdrojem vody.

A kde Svazek Šlapanicko získává zdroje na zmíněné investice? Významným podílem je nájemné za provozovanou síť vodovodů a kanalizací hrazené provozovatelem, tedy Vodárenskou akciovou společností. Vybudovat tak nákladnou stavbu, jako je Posílení vodovodních přivaděčů v celkové hodnotě 175 mil. Kč by se však nepodařilo bez podpory Státního fondu Životní prostředí, který na realizaci poskytl 104 mil. Kč. Částkou 5 mil. Kč přispěl také Jihomoravský kraj.

Marie Kousalová



Noc kostelů ve Tvarožné

Letos se naše farnost připojí k akci Noc kostelů, která proběhne v pátek 28. 5. 2021.

Program v kostele ve Tvarožné:

- 19:00–23:00 Prohlídka kostela, kostel otevřený k prohlídce, ztišení, rozhovoru a modlitbě.
- 20:00–20:30 Komentovaná prohlídka interiéru kostela s komentářem k jeho výzdobě a zařízení.
- 21:00–21:30 Přednáška z historie a průběhu výstavby kostela až do dnešní doby.
- 22:00–22:30 Modlitba chval spojená s adorací.

Srdečně zveme.

Vážení spoluobčané, vlastníci pozemků na území obce,

pokud zvažujete prodej pozemku, prosím oslovte přednostně obec Tvarožnou.

Pozemky nám pomohou dále rozvíjet obec, řešit opatření na ochranu životního prostředí a zvyšovat komfort života všech obyvatel.

Cenu pozemků lze sjednat dohodou.

V případě nabídky pozemku nebo i dotazu můžete

napsat na e-mail: obec@tvarozna.cz, starosta@tvarozna.cz

nebo volat tel. +420 544 226 101, +420 544 250 829.

Děkujeme

Z obecní kroniky – rok 1961

Výročí založení sboru...

Požární jednotka

Požárníci v tomto roce měli rušnou činnost. Oslavili důstojně založení sboru. Ve Tvarožné sbor byl založen r. 1891.

Připravovala se velká slavnost za účasti okolních jednot.

Na návsi se vykonala cvičení a soutěž s okolními sbory. Tvarožná se umístila na prvním místě. U prodejny samoobsluhy postavila se tribuna, kde byli umístěni zakládající členové sboru, zástupci národního výboru a národní fronty. Za dlouholetou činnost obdrželi čestné diplomy staří členové a to:

Brzobohatý František č. 53

Slezák Konrád č. 226

Brzobohatý Antonín č. 49

Blahák Jan č. 77

Kaláb Jan č. 8

Šubrt Bohumil č. 114

Horák Josef č. 38

Čestné diplomy předal přítomným předseda Místního národního výboru Metoděj Omasta.

(Kronika str. 61)

Mého předchůdce musím opravit. Zmíněnou slavnost si pamatuji. Samoobsluha byla tehdy v domě č. 46. Tribunou byla ozdobená traktorová vlečka. A nebyli na ní zakládající členové, jak je napsáno na šestém řádku, ale jejich následovníci.

*František Kopecký
kronikář ve Tvarožné*

Tvaroženské domy (8)

Úvodem se omlouvám, že jsem v minulém pokračování v množství letopočtů posunul začátek tvaroženského působení faráře a kazatele Františka Schupplera ve Tvarožné o sto let dopředu. Správně je rok 1738.

V roce 1659 byl vlastníkem domu **č. 20** Václav Šlezinger. Následovali Jura Lydba (1673), Josef Šlezinger (1700), Tomáš Šimek (1739), Jakub Brzobohatý (1764), Ondřej Šlezinger (1770), Anton Brzobohatý (1789), Václav Bartošek (1794), František Schütz (1798), Karel Suchý (1805), Jan Audy (1810),

Jan Eminger (1813), Františka Poláčková (1857), Františka a Anton Daňkovi (1874), Josef Šlezinger (1879), Rudolf Šlezinger a Alžběta rozená Kalábová (1920), Bohumil a Anežka Trněných (1955).

Dodám, že časté „tvaroženské“ jméno Šlezinger, počestěné z německého Schlesinger, má původ v názvu Schlesing, tedy Slezan. A migrace ze Slezska zde byla. Dokazuje to třeba mlynářská rodina Bahnerů.

Následuje dům **č. 21**, kde před lety došlo ke změně. Přední dům má nyní č. 37 a ve dvoře je č. 21. Číslo 37 je přenesené



Dům č. 21

z bývalé obecní pastoušky a pak i soukromého domu (zase od r. 1922 Kalábovi) pod kostelem. Na domě č. 21 je v roce 1656 uveden Georg Audy, potom Lorenc Müller (1662), starosta Urban Heidler (1673), Václav Šlezinger (1716) a Valentin Šlezinger (1749).

Potom dům přešel do vlastnictví příslušníků rodiny Gallovy, kteří jsou tam až do současnosti, tzn. 246 let. První byl Anton Galle (1775), potom Jiří Galle (1789), František Galle (1820), Anton a Františka Gallovi (1857), František a Růžena (roz. Šlezingerová) Gallovi, Růžena Gallová (1911) a Antonín a Růžena Gallovi (1935).

Prvním uváděným vlastníkem domu **č. 22.** je Hanuš Müller (1662). Po něm tam byli Jíra Dvořák (1669), Jiřík Polášek (1676) a od roku 1688 Bartoň Brzobohatý.

Pak už tam žili členové rodiny Švábenských. Od roku 1725 Josef Švábenský, po padesáti letech Mikuláš Švábenský (1775). Následoval Pavel Švábenský (1792), za dva roky Rozálie Švábenská (1794), od roku 1830 Josef a Anna Švábenských

a František Švábenský (1868). Dalšími majiteli byli Jan a Berta Švábenských (1900). Berta rozená Kalábová se tam přivdala z domu č. 3. Od roku 1932 usedlost vlastnili Rudolf a Anežka Švábenských.

Příjmení Švábenský má, podle stránek www.prijmeni.cz, původ v místním jméne Švábenice u Vyškova.

K domům č. 20 a 22 se vztahují pověsti z bitvy u Slavkova v závěru roku 1805, které zapsal Jan Švábenský. A pověsti umocňují, nejen podle mého názoru, „genius loci“ každého místa.

První pověst o domě č. 20 říká, že francouzský voják, prchající před dvěma ruskými kozáky, se ukryl v širokém komíně ohniště. Kozáci jej tam našli a ubodali kopími.

Druhá pověst se týká domu č. 22. Při obsazování Kopečku v závěru listopadu roku 1805 přišli do domu Francouzi a sháněli příprěže. Potřebovali na kopec vytáhnout děla. Nemohli se s domácími domluvit. Vzteklý důstojník sekal palášem do příčného trámu v kuchyni. Jak je psáno v knize 700 let Tvarožné u Brna (str. 149), tak babička Jana Švábenského si ty záseky pamatovala.

Existuje ještě jedna pověst, o hopsající selce u Zelinků. Takové jméno jsem ale, snad zatím, nenašel. Třeba mě někdo poradí.

Po silnici na pravém břehu potoka, která se podle zápisu starosty Jindřicha Galleho budovala v roce 1914, jsme se od č. 7 dostali až k domu **č. 23.** Od roku 1663 jej vlastnil Gregor Šlezinger. Následovali Jan Slezák (1678), Říha Cach (1691),



Dům č. 23 s průvodem hasičů

Josef Slezák (1708) a v roce 1741 Petr Slezák.

V roce 1764 převzala dům na 117 roků rodina Gallova. První byl Michael Galle (1764), následovali Tomáš Galle (1775), Josef Galle (1788), Anton Galle (1826) a František Galle (1849), který měl dům až do roku 1881.

Od toho roku je tam zapsán Antonín Bartoň. Ještě v tom roce je dům přepsán na prvního člena rodiny Müllerovy – Cyrila Müllera. Po pěti letech přešel dům na Vavřína (Rolence) Müllera a jeho manželku Vincencii, rozenou Crhovou. Rolenc Müller byl od roku 1900 do roku 1907 starostou obce. V roce 1930 převzali hospodářství Cyril a Ludmila Müllerovi.

Příjmení Slezák znamená označení obyvatele Slezska, Müller je německý výraz pro majitele mlýna nebo mlynáře.

Vedle tohoto domu býval vrchnostenský dvůr. Po parcelaci, zahájené v září 1924, byly budovy a pozemky rozprodá-

ny různým zájemcům. A noví majitelé už v roce 1926 sklízeli z nově nabytých polí svoji první úrodu. Složitá jednání při procesu parcelace popisuje 107 protokolů, které sepsal tehdejší starosta Jindřich Galle.

Další malá odbočka. Po ukončení revolučních a koaličních válkách, nebo, chcete-li, po napoleonských válkách, na tom byla habsburská monarchie v čele s císařem Františkem I. finančně špatně. Důležitý proto byl výběr daní. V roce 1820 měla naše obec 68 obytných domů a 415 obyvatel. To je asi 6 lidí na jeden dům s jednou až dvěma světnicemi. Jan Eminger z rolnické usedlosti č. 20 platil za jednu světnici a jednu komoru domovní daň 20 krejcarů. František Galle z č. 21 za dvě světnice a dvě komory 1 zlatý, 20 krejcarů platili i Pavel Švábenský a vdova Gallová na domech č. 22 a č. 23. Platil i hrabě Belcredi. Za tři světnice a jednu komoru v poschodovém domě č. 24, kde se ale

počítalo jen přízemí, odváděl eráru do-
movní daň 1 zlatý. Platil i za ovčírnu č. 25.
Tam byla 1 světnice a 1 komora. Daň činila
20 krejcarů.

Obec Tvarožná měla v roce 1821 celko-
vý příjem 671 zlatých a 50 krejcarů, V tom
byl příjem z obecního lánu 501 zlatých,
platy z „chaloupek obecních“ 54 zlatých,
příjem z „obecní dávky od hoferů“, příjem
z „platu ze zahrádek“ a v pokladně byl
i zůstatek z předchozího roku – 108 zla-
tých.

Vydání za mnoho výdajových položek
činilo v tom roce 576 zlatých a 54 krejcarů.

Dům č. 197, postavený a od roku 1927
obývaný rodinou Kalábovou, má tento
příběh. Kalábovi zakoupili při parcelaci
stáj pro dobytek – „volárňu“. Byla posta-
vena štítem k silnici. Předek ubourali a po-
stavili si dům. Pěkně to popisuje to Rudolf
Kaláb v „Knize pamětní“, založené v pro-
sinci roku 1930. Z ní stručně cituji: „...A tak
v r. 1927 jsme se již z Gastlu čp. 3 přestěho-
vali ke „Dvoru“ na nové čp. 197. V „Gastlu“ se
narodila sestra Božena v r. 1928 a já v r. 1926.
Sestry Marie v r. 1929 a Františka v r. 1932 se
narodily již v novém domově „U Dvora“...“

Zde opět odbočím. Genealog Jaroslav
Fiala mě dal „černé na bílém“, že nejstar-
ší dochované matriční, nikoliv vlastnické,
doklady o Tvarožné pocházejí z roku 1694.
Dále píše, že v matričních záznamech,
přesněji v knize zemřelých, se jméno Ka-
láb začíná vyskytovat dost pozdě. Jedná
se o osoby generace Matěje (*1711), jehož
otec Andreas se narodil asi v roce 1666.
Genealog také uvažuje o tom, že Matěj
Kaláb přišel do Tvarožné odjinud. To po-
tvrzuje následující verzi, kterou mně vy-
právěl doc. Drápal. U genealoga Fialy hra-
je roli i narození jakési Hedviky, ale to už
nebudu rozebírat. A k prvním Kalábům se
ještě vrátím později, u domu č. 50.

Už jsem popsal několik domů, kde
bydleli nebo ještě bydlí Kalábovi. Pro-
to krátce uvedu pověst o vzniku jména
Kaláb, kterou jsem slyšel od zmíněného
doc. Vladimíra Dráपालa. Po třicetileté vál-
ce dal majitel panství pustou usedlost
ve Tvarožné pasákovi z vesnice Obce
(dnes Ochoz u Brna). A pasák se před ne-
přízní počasí chránil kloboukem. Klobouk
se maďarsky řekne „kalap“.

V monarchii vládla němčina i maďar-
ština, tak maďarský výraz není nijak zvlášt-
ní. I Jan Kryštof Freyenfels, který v roce
1713 koupil dvůr ve Tvarožné od kláštera
na Starém Brně společně s Velaticemi,
měl se svou rodinou příbuzenské vazby
na Uhry. A tak tu postupně byl „Kalap“,
Kallab, Kalab a Kaláb.

Na internetových stránkách www.prijmeni.cz se ovšem píše, že v severo-



Dům č. 24, četnická stanice



Dům č. 25, Alois a Marie Mazlovi, svatební fotografie

českém nářečí je příjmení Kaláb ze slova „kalaba“ a má význam jako „močál či dolík na cestě“.

Je tam i význam tohoto příjmení v lašské oblasti. Tam znamená „žvanil“. Tak si vyberte. Ta „tvaroženská“ verze se mně líbí nejvíce.

Podobně jako Kalábovi postupovali i jiní občané, kteří si ze dvora koupili pozemky a postavili domy. Ale v jejich rodinách to nikdo nezaznamenal. Aspoň o tom nevím. Parcelace umožnila i stavbu Sokolovny (1927) a Spolkového domu Kosmák (1928). Tak byly získány pozemky

(Pokračování v příštím čísle.)

a budovy pro rozvoj spolkové a sportovní činnosti v obci.

Ke dvoru patřil i patrový dům č. 24. Od roku 1284 do roku 1924 (640 roků) ho vlastnila vrchnost, po ukončení parcelace obec Tvarožná. Obcí byl využíván jako četnická stanice (1921 – letos 100. výročí), mateřská školka (1950), stáje pro koně JZD (1952), Klub důchodců a sklad Civilní obrany. Rovněž byl a je pronajímán místním podnikatelům.

U křižovatky s nynější krajskou silnicí stojí dům č. 25. Tento objekt zapsaný jako ovčírna byl od roku 1284 součástí vrchnostenského dvora. Na staré fotografii, zobrazující liduprázdný prostor dvora, je u domu připsáno obydlí krmiče a drába. A také horní mlaty a stáje pro dobytek. Při parcelaci koupili dům sivický rodák Alois Mazel a jeho manželka Marie, rozená Klimešová z domu č. 30. Tento dům od roku 1911 do roku 1926 vlastnili. Silnici od domu č. 23 k okresní silnici do Pozořic budovali v roce 1926. I kvůli přístupu k novým stavebním pozemkům. Ty rozparcelovali z bývalé panské zahrady.

Přemýšlel jsem, kolik lidí ve „Dvoře“ v době jeho prosperity pracovalo a kam se všichni odstěhovali? To by se pravděpodobně dalo zjistit v archívu rodiny Belcredi.

Přidávám fotografii části domu č. 21, domu č. 23 s částí domu č. 22 (mnohé hasiče tam určitě poznáte), možná nejstarší a málo kvalitní fotografii domu č. 24 a svatební fotografii Aloise a Marie Mazlových.

*František Kopecký
kronikář ve Tvarožně*

Ze života obce obrazem

Nový vodojem před dokončením



Svátek sv. Jiří – Skautský den



Svátek sv. Floriána – Den hasičů



REKLAMA

Kanuk

Prodej a montáž
tradičních kamen
KANUK, která
navazují na
úspěšnou éru
kamen „Bullerjan“.



Buderus

Prodej, montáž
a servis
prémiových
plynových
kondenzačních
kotlů německé
kvality ve Vaší
blízkosti!



Poptávejte na:
ETL-Ekotherm a.s., Sivice 503
tel.: 603 154 919, sivice@etl.cz, www.etl.cz

Kontakt:

Křehlíkova 94,
Brno-Slatina
+420 778 534 334
veterina@rocovet.cz



ROCOVET
Veterinární ordinace

Otevírací doba :

Pondělí - Pátek
9:00 - 12:00
14:00 - 18:00



- preventivní medicína, diagnostika a terapie onemocnění psů, koček, exotických zvířat
- diagnostika a terapie interních onemocnění, operace měkkých tkání, stomatologie
- Dornova metoda
- specializace na infekční onemocnění (parazitologie), dietologii

Zpravodajův básnický koutek

Když déšť začne tancovat,
paprsek sluneční se jím začne proplétat,
až stvoří duhu.

Ve zmoklém šatu mlčky budeš stát,
v dešti propluje hejno pstruhů.

Alenka v říši divů, jen na chvíličku,
z dlaně ti padá vodopád,
sklouzává po malíčku.

Kukačka rozetne to snění,
řasy se mihnou v rozechvění.

Na malinových rtech rozkveté smích,
po kopuli duhy se propojí sever jih.

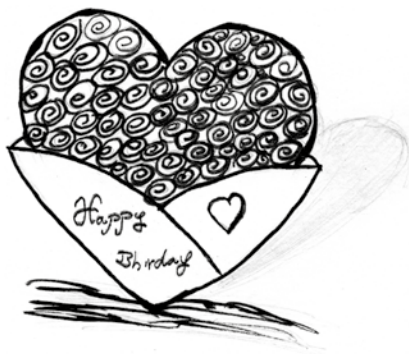
autor: Jaroslav Daněk

Uzávěrka příštího čísla

Uzávěrka pro doručení příspěvků do příštího čísla je 6. července 2021. Žádáme o její dodržení. Svoje příspěvky zasílejte v elektronické podobě na adresy uvedené v tiráži. V doručených příspěvcích si vyhrazujeme právo provedení úprav pravopisu a rozsahu příspěvků.

květen–červen 2021

- 94 let** Josef Chaloupka, Tvarožná 325
85 let Věra Smílková, Tvarožná 186
80 let Jana Daňková, Tvarožná 302
Jana Ryšavá, Tvarožná 265
75 let Jan Galle, Tvarožná 309
70 let Květoslava Daňková, Tvarožná 295
60 let Libor Kolbábek, Tvarožná 280
50 let Vlasta Rafajová, Tvarožná 93
Zbyněk Machanec, Tvarožná 23

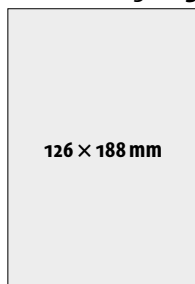


Všem jubilantům blahopřejeme!

Pozn.: Neuvádíme jména jubilantů, od nichž jsme neobdrželi souhlas se zveřejněním. Formulář ke zveřejnění osobních údajů je distribuován jubilantům na adresu trvalého pobytu. Formulář se souhlasem je možno podepsat v průběhu celého roku na Obecním úřadě ve Tvarožné. Zveřejňovaná jubilea jsou: 50, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 91 a více let.

Ceny inzerce ve Tvaroženském zpravodaji:

celá strana A5 **300 Kč**



126 × 188 mm

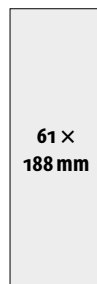


150 × 214 mm
na spad

do ½ strany A5 **200 Kč**

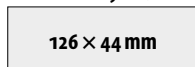


126 × 92 mm

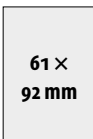


61 ×
188 mm

do ¼ strany A5 **100 Kč**



126 × 44 mm



61 ×
92 mm

Tvaroženský zpravodaj

Periodický tisk územního samosprávného celku vydává Obec Tvarožná, vychází 1x za dva měsíce, v nákladu 350 výtisků, evidenční číslo MK ČR E 10094, IČO: 002 82 731.

Kontakt – tel.: 544 226 101, e-mail: obec@tvarozna.cz, web: www.tvarozna.cz

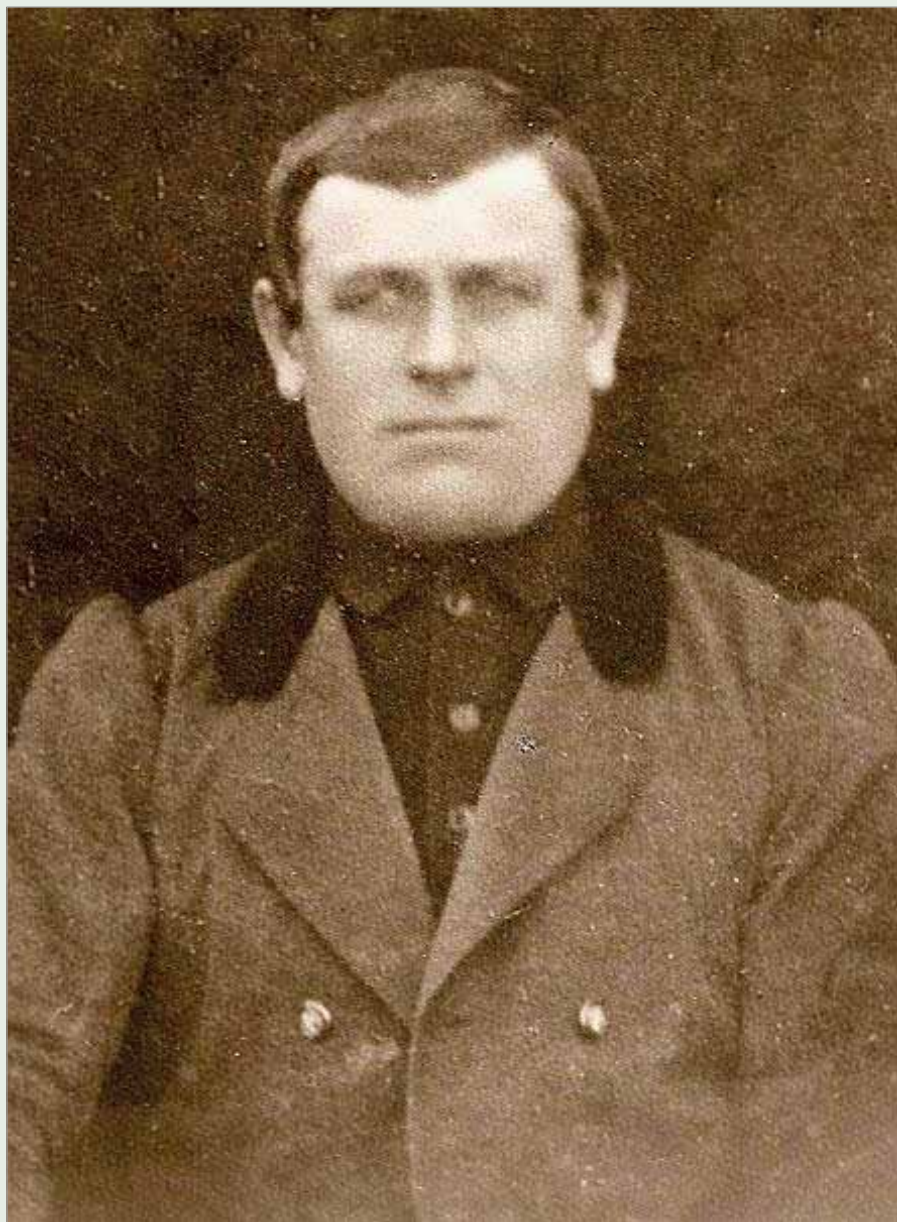
Datum vydání 17. 5. 2021



Jaro ve školní družině, 29. dubna 2021



Čarodějnice v MŠ, 30. dubna 2021



Matěj Daněk

**11. 7. 1845 †1. 2. 1902*

Tvaroženský radní, první předseda Sboru dobrovolných hasičů při založení v roce 1891, předseda živnostenského spolku Blahobyť založeného v r. 1891, rolník (čp. 15).